

УДК 336:323

**ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА НАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ:
АНАЛІЗ ОСНОВНИХ ПОКАЗНИКІВ**

Якимчук Аліна Юріївна, д.е.н., професор

Павельчук Олена Леонідівна, магістрант

Якимчук Юрій Олегович, студент

Національний університет водного господарства та природокористування

Yakymchuk Alina, Dr of Econ. Sc., professor, alinayakim@ukr.net

Pavelchuk Olena, magister, lenokp@ukr.net

Yakymchuk Yuriy, student, yuriyyakym@ukr.net

National University of Water and Environmental Engineering, Rivne

Анотація. Проаналізовано стан наповненості місцевих бюджетів у процесі децентралізаційної реформи в Україні та діяльність центрів з надання адміністративних послуг. Досліджено фінансовий вплив таких центрів на місцеву економіку. Запропоновано основні напрями удосконалення роботи ЦНАП на основі розвитку електронних послуг, як перспективного їх виду.

Ключові слова: адміністративні послуги, фінанси, дохід, бюджет.

У фінансовій політиці держави важливе місце займає діяльність центрів надання адміністративних послуг (ЦНАП), що здатні поповнювати місцеві бюджети й тим самим підтримувати економічний розвиток територій. Як свідчить досвід розвинених держав світу, мережа таких послуг набула широкої популярності у США, Великобританії, Канаді, Швеції, Фінляндії, Литві й Латвії [1-6]. Такі послуги є різноплановими й мають різні сфери застосування (рис. 1). Серед спектру послуг є такі, що користуються найбільшою популярністю: підприємницька діяльність, автотранспорт, виробництво паспортів, реєстрація місця проживання, освітні послуги, тощо. В останній час особливої популярності отримують електронні послуги.

Науковий і практичний інтерес має розуміння поняття «адміністративна послуга». Відповідно до наказу Мінекономіки № 219 одну з перших дефініцій адміністративної послуги було запропоновано у липні 2007 року, і надалі відтворено у Наказі Мінагрополітики № 195: «адміністративна послуга розглядалася, як результат здійснення владних повноважень адміністративним органом, що згідно закону, забезпечує юридичне оформлення умов реалізації юридичними й фізичними особами свобод, прав і законних інтересів за їх заявою (видача посвідчень, дозволів (ліцензій), сертифікатів, проведення реєстрації, тощо)». Інші тлумачення, закріплені в підзаконних актах з регулювання специфічних правовідносин (2007-2009 рр.), називали суб'єктів звернення за послугою (фізичну або юридичну особу) – суб'єктами господарської діяльності, за потреби уточнюючи цих суб'єктів (резидентом чи нерезидентом) або ж зазначаючи конкретні різновиди адміністративних послуг («видача бланків ліцензій на добування мисливських тварин»; «видача посвідчення мисливця та контрольної картки обліку добутої дичини і порушень правил полювання») чи їх групи («...за їх заявою щодо видачі (переоформлення, внесення змін до переліків робіт діючих ліцензій, анулювання й видачі дублікатів) ліцензій на провадження господарської діяльності, пов'язаної із створенням об'єктів архітектури») [6; 7].

Рисунок 1. – Перелік послуг (спектр послуг), які надають ЦНАП України

У процесі реалізації децентралізаційної реформи, відмічено значні успіхи щодо діяльності ЦНАП України. Зокрема, децентралізація сформувала сприятливі економічні умови. Адже вони сприяють наповненню місцевих бюджетів (рис. 2). Впродовж 2014-2019 рр. їх обсяги збільшилися більше, ніж утричі (з 68,6 млрд грн. до 250,5 млрд грн. відповідно). Створено понад 1470 ОТГ в державі. Середнє число жителів у ОТГ становить близько 11,4 тис. осіб. На разі в Україні вже функціонують близько 1 тис. ОТГ.

Рисунок 2. – Позитивні результати децентралізації й розвитку ЦНАП в межах ОТГ

Дане дослідження проведено на прикладі Рівненського ЦНАП, як одного із найбільш успішних в Україні. Так, щомісяця Рівненським ЦНАПом надається для населення понад 40 тис. адміністративних послуг. Найбільшу частку серед них займають послуги у земельній, будівельній, житловій та інших сферах, другу позицію становлять паспортні послуги і реєстрація місця проживання, на третьому місці – інтегровані послуги, у сфері державної реєстрації актів цивільного стану й надання державних допомог сім'ям з дітьми. При цьому, щомісячні надходження до бюджету міста – близько 500 тис. грн. (рис. 3).

Відомо, що значного розвитку Рівненський ЦНАП отримав за сприяння Програми «U-LEAD з Європою» задля покращання якості місцевих послуг для населення, а також за підтримки Академії електронного управління

Естонії, за проектом EGOV4UKRAINE, спрямований на розвиток електронних послуг для населення [7].

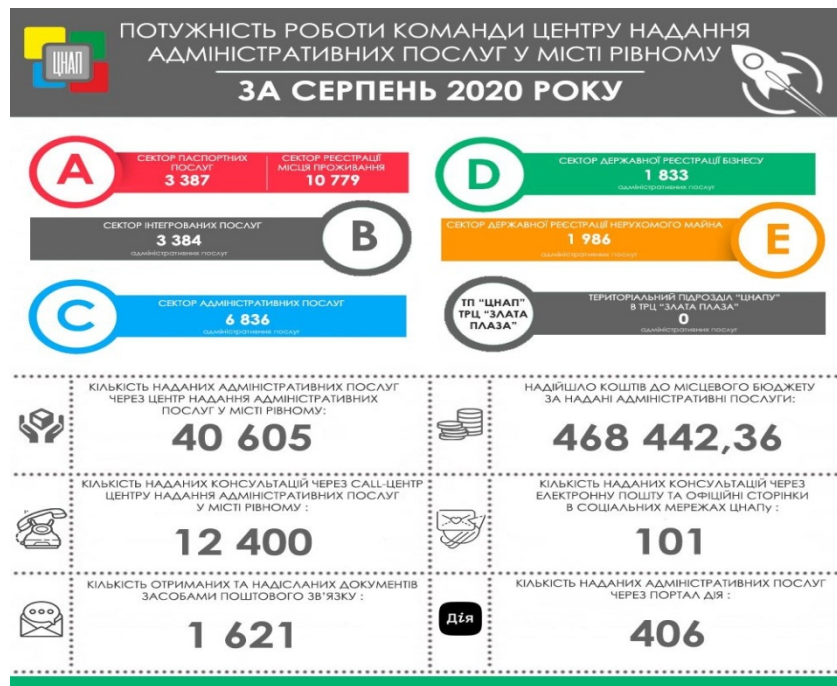

Рисунок 3. – Фінансові результати Рівненського Центру надання адміністративних послуг

Згадані проекти дозволили поліпшити надання державних послуг в органах місцевого самоврядування України шляхом розробки й запровадження системи електронної взаємодії, інформаційних систем та адміністративних послуг. При цьому основною метою є створення в Україні до 600 адміністративних центрів обслуговування до кінця 2020 року. У 2020 році, коли проект буде завершений, Україна зможе надавати сотні державних послуг повністю в електронному вигляді.

Отже, проведений аналіз засвідчив, що перелік адміністративних послуг є надзвичайно широким в Україні. Як свідчить досвід розвинених держав, діяльність ЦНАП значно полегшує і спрощує надання послуг населенню, скорочує витрати на обслуговування. Окрім того, такі центри сприяють розвитку місцевої економіки, є вагомим джерелом наповнення місцевих бюджетів. На основі проведеного аналізу діяльності Рівненського ЦНАП, науково-методичної літератури здійснено ранжування послуг за частотою звернень громадян. Виявлено, що найбільшим попитом користуються саме послуги щодо проведення державної реєстрації юридичних осіб, видачі довідок з реєстру документів дозвільного характеру, видача будівельних паспортів забудови земельної ділянки, видача посвідчень особам, які одержують державну соціальну допомогу та ін. У майбутньому саме електронна форма надання адміністративних послуг матиме істотну вагу у загальній кількості наданих послуг для населення. У процесі децентралізації влади в Україні, кожна ОТГ матиме свій ЦНАП, що ефективно працюватиме задля покращання соціально-економічних умов життя населення.

Список использованных источников:

1. Андрійко О.Ф. Стан, зміст і перспективи розвитку адміністративного права України // Часопис Київського університету права. – 2005. – № 4. – С. 126 – 131.
2. Афанасьєв К. Державні управлінські послуги в механізмі адміністративного регулювання / К.Афанасьєв // Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ [Текст].2006.–№3.–С.88
3. Бандурка О. М., Тищенко М. М. Адміністративний процес: Підручник для вищих навч. Закладів. – К.: Літера ЛТД, 2001. – 336 с.
4. Гриценко І. С. Становлення і розвиток наукових поглядів на основні інститути вітчизняного адміністративного права: Монографія. – К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2007. – 335 с.
5. Як створити ЦНАП в ОТГ – досвід інституційного створення ЦНАП у рамках Програми «U-LEAD з Європою». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://tsnap.ulead.org.ua/wp-content/uploads/2018/11/resume_A4_TSNAP_for-web.pdf.
6. Калініченко О., 50 чи 500 належних ЦНАП за кошти з державного бюджету? URL: <https://decentralization.gov.ua/news/12830>
7. Офіційний сайт Центру надання адміністративних послуг м. Рівного. URL: https://www.cnapr.v.gov.ua/services/c/office_of_housing/allow_objects_violations_improvement.